

BIULETYN

KOŁA MIŁOŚNIKÓW DZIEJÓW GRUDZIĄDZA
KLUB „CENTRUM” SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

Rok XIX: 2021

Grudziądz, dnia 29.09.2021 r.

Nr 38 (716)

=====

spotkanie 1260.

Janusz Hinz

Promocja książki „Bibliografia grudziądzka wydawnictwa zwarte z lat 2016-2020”

Bibliografia grudziądzka : wydawnictwa zwarte 2016-2020 wraz z uzupełnieniami jest pierwszą publikacją, która w jednym miejscu zbiera piśmiennictwo związane tematycznie z Grudziądzem i najbliższą okolicą lub autorstwa osób wywodzących się z Grudziądza. Jest kontynuacją wydanej wcześniej *Bibliografii grudziądzkiej : wydawnictwa zwarte od 1945 r. do stycznia 2005 r.*¹ oraz *Bibliografii grudziądzkiej : wydawnictwa zwarte z lat 2005-2010 wraz z uzupełnieniami z lat 1945-2004*² jak też *Bibliografii grudziądzkiej : wydawnictwa zwarte 2011-2015 wraz z uzupełnieniami*³. Mam nadzieję, że będzie ona ważnym źródłem dokumentacyjnym dla historyków, bibliotekarzy, zbieraczy i miłośników *grudziądzanów*, którzy chcąc znaleźć piśmiennictwo na interesujący ich temat, musieli niejednokrotnie sięgać do wielu

¹ J. Hinz, Bibliografia grudziądzka : wydawnictwa zwarte od 1945 r. do stycznia 2005 r. – Grudziądz : Koło Miłośników Dziejów Grudziądza. Klub ”Centrum” Spółdzielni Mieszkaniowej, 2008.

² J. Hinz, Bibliografia grudziądzka : wydawnictwa zwarte 2005-2010 wraz z uzupełnieniami z lat 1945-2004. – Grudziądz : Koło Miłośników Dziejów Grudziądza. Klub „Centrum” Spółdzielni Mieszkaniowej, 2011.

³ J. Hinz, Bibliografia grudziądzka : wydawnictwa zwarte 2011-2015 wraz z uzupełnieniami. – Grudziądz : Koło Miłośników Dziejów Grudziądza. Klub „Centrum” Spółdzielni Mieszkaniowej, 2016.

miejsc i źródeł, aby zebrać rozproszone publikacje.

Bibliografia rejestruje 687 rekordów bibliograficznych. Rekordy z gwiazdką dodano po zakończeniu prac redakcyjnych.

I. Dobór materiału i zasięg bibliografii

Bibliografia grudziądzka : wydawnictwa zwarte 2016-2020... rejestruje publikacje w układzie alfabetycznym. Zasięg chronologiczny obejmuje druki wydane od 2016 r. do 2020 r. wraz z uzupełnieniami. Zasięg terytorialny nie ograniczał się tylko do terytorium Polski i wyłącznie do książek polskich, ale uwzględniono również publikacje obcojęzyczne, wydane tak w Polsce, jak i za granicą. Jeśli chodzi o dobór materiału, uwzględniano publikacje traktujące o Grudziądzu, autorów wywodzących się z Grudziądza, tu zamieszkałych obecnie lub w przeszłości oraz tu tworzących. Widać tutaj bardzo wyraźnie historię Grudziądza zamieszkałego przez dwie narodowości: Polaków i Niemców. Często publikacje odzwierciedlają kontakty i współistnienie obok siebie tych dwóch narodów, pokazują przenikanie się historii i dwóch kultur w przeszłości i obecnie. Selekcji podlegały książki wydrukowane w Grudziądzu przez grudziądzkie drukarnie dla wydawców spoza Grudziądza, niezwiązane z miastem lub regionem. Bibliografia uwzględnia tylko wydawnictwa (druki) zwarte, to znaczy książki, wyjątek stanowią dwa rodzaje wydawnictw ciągłych wydawanych na terenie Grudziądza, to jest: Kalendarz Grudziądzki i Rocznik Grudziądzki.

II. Opis bibliograficzny

Opis bibliograficzny sporządzony został z autopsji w trzecim stopniu szczegółowości według polskiej normy PN-N-01152-2. Dodano hasła przedmiotowe⁴ oraz symbole Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej⁵ oraz od 2019 roku symbole wg nowej Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej⁶. Strefa odpowiedzialności zawiera informacje o autorze lub instytucji sprawczej. Strefa adresu wydawniczego zawiera kolejność wydania, miejsce, nakładkę, datę wydania, miejsce i nazwę drukarni. Strefa opisu fizycznego obejmuje liczbę i rodzaj stron, informacje o ilustracjach, formacie itp., zawartość aparatu naukowego książek: bibliografii, indeksów, numerów ISBN.

Pracę rozpoczęto od przejrzenia zbiorów własnej biblioteki oraz zbiorów bibliotecznych Biblioteki Miejskiej im. Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu. Stwier-

---

⁴ Słownik języka hasel przedmiotowych Biblioteki Narodowej / stan na dzień 31 grudnia 2004 r. oprac. Joanna Kędzińska, Wanda Klenczon i Anna Stolarczyk. T. 1, A-J; T. 2, K-Q; T. 3, R-Z. – Wyd. 5 popr. i rozszerz. – Warszawa : Biblioteka Narodowa, 2005.

⁵ Uniwersalna Klasyfikacja Dziesiętna : wydanie skrócone dla bieżącej bibliografii narodowej i bibliotek publicznych : publikacja nr UDC P058 autoryzowana przez Konsorcjum UKD nr licencji – 2005/06. – Warszawa : Biblioteka Narodowa, 2006.

⁶ Uniwersalna Klasyfikacja Dziesiętna : wydanie skrócone dla bieżącej bibliografii narodowej i bibliotek publicznych : publikacja Konsorcjum UKD nr 102 autoryzowana przez Konsorcjum UKD na podstawie licencji PL2019/01 / [oprac. tablic J. Hys, J. Kwiatkowska]. – Warszawa : Biblioteka Narodowa, 2019.

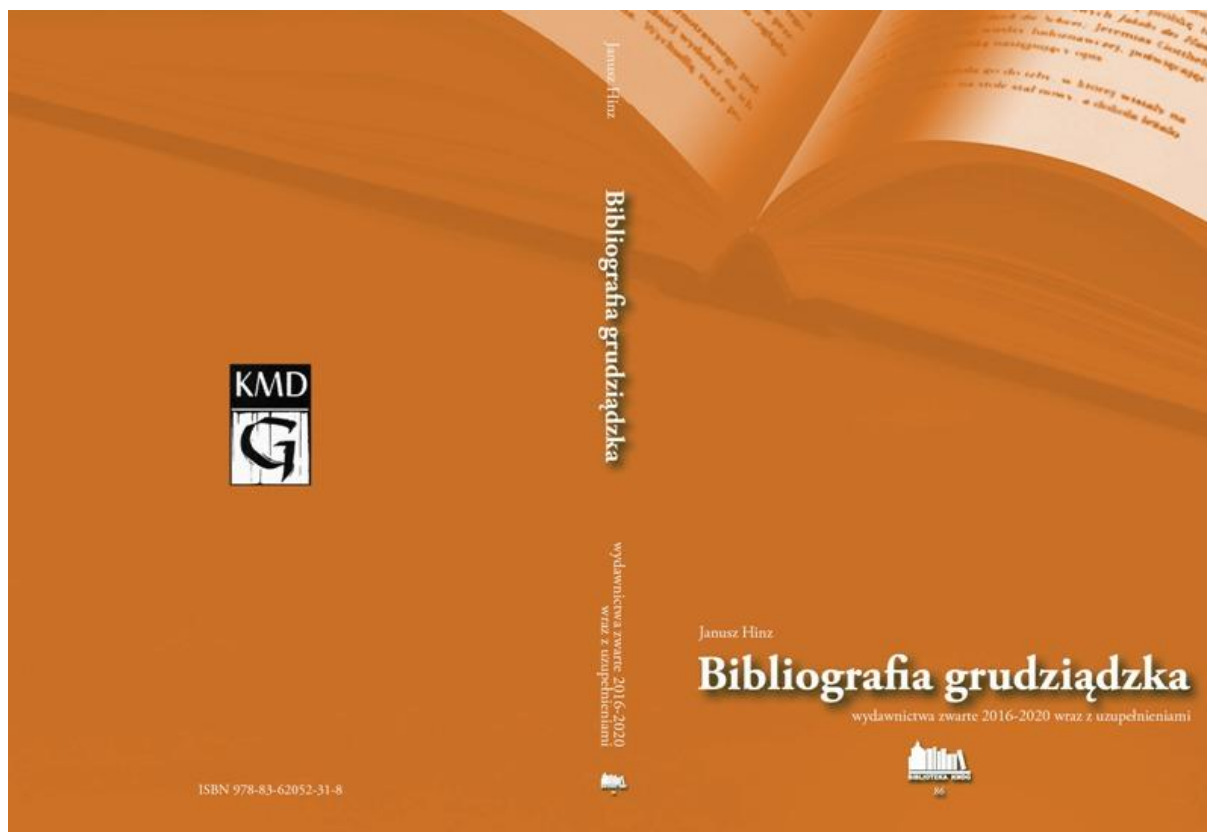
dzono wówczas znaczne braki w gromadzeniu i uzupełnianiu zbiorów regionalnych Biblioteki Miejskiej w Grudziądzu. Sprawdzone dostępne źródła bibliograficzne, które często miały charakter cząstkowy oraz nie zawsze były w pełni wiarygodne. Udało się pomimo to ustalić zbiór tytułów. Dalej poszukiwano książek w bibliotekach polskich i zagranicznych, chcąc je opisać z autopsji. Autor korzystał również z uprzejmości kilku grudziądzkich kolekcjonerów książek regionalnych oraz podczas wyjazdu do Niemiec wykorzystano również prywatne zbiory biblioteczne byłych mieszkańców Grudziądza, obecnie mieszkających w Niemczech. Liczne osobiste kontakty i odwiedziny wśród grudziądzkich drukarni i wydawców przyczyniły się do pozyskania piśmiennictwa, wydawanego w Grudziądzu.

Oddając do rąk Czytelników *Bibliografię grudziądzką...*, mam świadomość jej braków. W dobie prawdziwej eksplozji działalności wydawniczej ostatnich lat, gdzie każdy może zostać wydawcą, pomimo usilnych starań, nie do wszystkich publikacji udało mi się dotrzeć i opisać z autopsji (niski nakład, publikacje poza siecią księgarską itp.). Mam nadzieję, że jednak spełni ona swoje zadanie informacyjne, będzie istotnym przyczynkiem do badań historycznych i bibliologicznych nad piśmiennictwem tego okresu oraz pozwoli kolekcjonerom, bibliotekarzom uzupełnić braki w gromadzeniu i uzupełnianiu zbiorów piśmiennictwa o Grudziądzu.

Opracowując *Bibliografię grudziądzką...* korzystałem z pomocy wielu osób i instytucji, którym chciałbym wyrazić bardzo serdeczne podziękowania. Przede wszystkim dyrekcjom i pracownikom bibliotek: Bibliotece Miejskiej im. W. Kulerskiego w Grudziądzu, Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej – Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu, Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu, Bibliotece Narodowej w Warszawie, Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie, Deutsche Nationalbibliothek w Lipsku, Staatsbibliothek w Berlinie, dyrekcji i pracownikom Muzeum im. ks. dr Władysława Łęgi w Grudziądzu i Naczelnej Organizacji Technicznej w Grudziądzu. Szczególne podziękowania należą się właścicielom prywatnych zbiorów bibliotecznych, Panom Jerzemu Krzysiovi, Stanisławowi Lewandowskiemu, Tadeuszowi Rauchfleiszowi, Zbigniewowi Otrembie, Wiesławowi Havelko-Wizo oraz wielu, wielu innym osobom. Jestem wdzięczny zarówno instytucjom, jak i osobom prywatnym za życzliwe zrozumienie dla podjętych wysiłków oraz okazaną mi pomoc. Specjalne słowa podziękowania składam Pani prof. dr hab. Jadwidze Sadowskiej byłej kierownicze Instytutu Bibliograficznego Biblioteki Narodowej w Warszawie za niezwykle cenne uwagi i spostrzeżenia.

Pracę tę będę kontynuował i mam nadzieję, że w ciągu najbliższych lat uda się wydać kolejny tom oraz uzupełnienia do *Bibliografii grudziądzkiej*.

Będę wdzięczny wszystkim Czytelnikom, którzy zechcą mnie poinformować o dostrzeżonych błędach, nieścisłościach, a zwłaszcza brakach w rejestracji bibliograficznej tytułów.

(L.B.S.)

Redakcja: Tadeusz Rauchfleisz, Janusz Hinz. Logo KMDG wykonał Grzegorz H. Rygielski.